

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – NOWE Ponad słowami klasa 1 część 2. Edycja 2024

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
RENESANS – O EPOCE					
1. i 2. U progu czasów nowożytnych	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie nazwy epoki • wskazać powiązania pomiędzy renesansem a antykiem • wyjaśnić, na czym polegała reformacja 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia <i>humanizm</i> i <i>antropocentryzm</i> w kontekście epoki • objaśnić, na czym polegała reformacja, podać jej przyczyny i opisać rolę Marcina Lutra • wymienić wyznania protestanckie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić rolę wydarzeń wyznaczających początek renesansu w kształtowaniu nowej epoki • omówić powiązania pomiędzy renesansem a antykiem • analizować wpływ antyku na narodziny nowej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić główne idee Erazma z Rotterdamu, Mirandoli, Machiavellego i Morusa • opisać tych filozofów na kształtowanie się nowej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zmiany społeczne kształtujące nową epokę
3. Filmowy obraz nocy św. Bartłomieja – Królowa Margot Patrice’aChéreau	<ul style="list-style-type: none"> • omówić tematykę filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie filmu opisać konflikty stanowiące kanwę fabuły filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić stosunki panujące na dworze francuskim jako tło wydarzeń rozgrywających się w filmie 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować pobudki kierujące tytułową bohaterką filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozważyć problemy moralne poruszone w filmie
4. Sztuka renesansu	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać styl sztuki renesansowej • wymienić najważniejszych twórców renesansu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy charakterystyczne stylu renesansowego i omówić je na przykładach • wyjaśnić pojęcia: <i>mimesis</i>, <i>perspektywa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i zilustrować przykładami najważniejsze tematy sztuki renesansowej • opisać twórczość najważniejszych artystów renesansu (Leonardo da Vinci, Michał Anioł, Rafael, Sandro Botticelli) 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy dzieła renesansowego • omówić wpływ antyku na sztukę renesansu 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzec i omówić wartości humanistyczne w sztuce renesansu
RENESANS – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
5. i 6. Wzorzec życia	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić tematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • streścić podane fragmenty 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie tekstu scharakteryzować 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz świata przedstawiony we 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega

szlacheckiego – <i>Żywot człowieka pocziwego</i> Mikołaja Reja	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega dydaktyczny charakter <i>Żywota</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy idealnego szlachcica 	idealnego szlachcica <ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki językowe zastosowane we fragmentach 	fragmentach <ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję środków językowych zastosowanych we fragmentach 	antropocentryczny charakter utworu
7. Renesansowa wizja Boga – <i>Czego chcesz od nas, Panie</i> Jana Kochanowskiego	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść pieśni <i>Czego chcesz od nas, Panie</i> • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • określić gatunek utworu i podać jego pochodzenie • omówić sposób kreacji nadawcy i adresata tekstu • wskazać użyte środki językowe • wypowiedzieć się na temat twórczości Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać interpretacji wiersza • zanalizować renesansowy charakter wiersza • omówić funkcję środków językowych 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać obraz Boga w wierszu Jana Kochanowskiego z obrazem Boga w utworach średniowiecznych 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać rodzaj wersyfikacji
8. i 9. Światopogląd Jana Kochanowskiego utrwalony w <i>Pieśniach</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść <i>Pieśni IX</i> • zdefiniować gatunek <i>pieśń</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego pieśni • wskazać elementy światopoglądu renesansowego w utworze • wyjaśnić pojęcia: <i>horacjanizm, cnota, fortuna, stoicyzm, epikureizm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • omówić kreację podmiotu lirycznego • odnaleźć i omówić motywy horacjańskie w utworze Kochanowskiego • omówić kontekst filozoficzny • na podstawie wiersza scharakteryzować światopogląd poety 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać funkcjonalnej analizy i interpretacji utworu • przedstawić humanistyczny ideał człowieka na podstawie pieśni 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze cechy wiersza sylabicznego
10. Liryka patriotyczna Jana Kochanowskiego – <i>Pieśń V</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść pieśni • zdefiniować gatunek <i>pieśń</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego • wypowiedzieć się na temat przynależności gatunkowej utworu • wskazać użyte środki językowe • przedstawić argumentację podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję użytych środków językowych • omówić kontekst historyczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>liryka tyrtejska</i> • uzasadnić przynależność <i>Pieśni V</i> do liryki tyrtejskiej • przedstawić sposób przedstawienia motywu ojczyzny w wybranym przez siebie utworze literackim 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia motywu ojczyzny w twórczości współczesnej

<p>11. Liryka autotematyczna Jana Kochanowskiego – <i>Pieśń XXIV</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację podmiotu lirycznego • wskazać motywy mitologiczne w utworze • wskazać środki językowe • wyjaśnić, na czym polega autotematyzm wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historycznoliteracki • omówić funkcję motywów mitologicznych w utworze • omówić funkcję środków językowych • omówić realizację motywu <i>non omnis moriar</i> w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy światopoglądu renesansowego w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat symboliki ptaka w literaturze i sztuce
<p>12., 13. i 14. „Żaden ojciec podobno bardziej nie miłował dziecięcia” – o <i>Trenach</i> Jana Kochanowskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść <i>Treny</i> Jana Kochanowskiego do jego biografii • zrelacjonować treść <i>Trenów IX, X i XI</i> • zdefiniować tren 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polegał kryzys światopoglądowy poety widoczny w <i>Trenach</i> • wskazać nawiązania do antyku w poznanych <i>trenach</i> (filozofii, mitologii) • wskazać nawiązania biblijne w poznanych <i>trenach</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega polemika ze stoicyzmem w poznanych <i>trenach</i> • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w poznanych <i>trenach</i> • wskazać ironię w <i>Trenie IX</i> określić jej funkcję • wskazać punkt kulminacyjny w <i>Trenie X</i> i wyjaśnić jego istotę • wskazać wyobrażenia eschatologiczne obecne w <i>Trenie X</i> • przedstawić wątpliwości podmiotu lirycznego w <i>Trenie XI</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy i interpretacji <i>Trenów IX, X i XI</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polegało nowatorstwo <i>Trenów</i> Kochanowskiego
<p>15. Żałoba po stracie dziecka – ***[<i>Anka! to już trzy i pół roku</i>] Władysława Broniewskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć nawiązania do <i>Trenów</i> Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy wiersza • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w kontekście <i>Trenów</i> Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować zakończenie wiersza • omówić kontekst historyczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat opisu śmierci i żałoby w różnych epokach literackich
<p>*16. i 17. <i>Treny</i> jako cykl poetycki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję cyklu • grupować utwory w 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia Urszulki w <i>Trenach</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić cykl <i>Trenów</i> jako kreację artystyczną • wskazać elementy 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić cykl jako świadectwo kryzysu światopoglądowego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega konsolacyjny charakter <i>Trenów</i>

	obszary tematyczne	<ul style="list-style-type: none"> • omówić odniesienia do antyku i Biblii obecne w <i>Trenach</i> • wskazać środki językowe użyte w utworach • odczytać ewolucję światopoglądu poety w cyklu <i>Trenów</i> 	<p>renesansowe w cyklu</p> <ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję środków językowych użytych w utworach • omówić sposób przedstawienia śmierci w wierszach 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić ewolucję poglądów Jana Kochanowskiego w cyklu, odwołując się do wierszy • porównać kreacje literackie bohaterów dotkniętych cierpieniem – podmiot liryczny <i>Trenów</i> i Hioba 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat uniwersalnego charakteru <i>Trenów</i> • omówić funkcję przedstawienia sytuacji lirycznej na podobieństwo snu w <i>Trenie XIX</i> • omówić wizję życia pośmiertnego w <i>Trenach</i>
18. O czym jest <i>Odprawa posłów greckich</i> Jana Kochanowskiego?	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść dramatu • wymienić bohaterów tragedii i podać ich pierwowzory z mitologii greckiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać nawiązania do mitu o wojnie trojańskiej • wskazać nawiązania do budowy tragedii antycznej • scharakteryzować bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić problematykę dramatu • wyjaśnić, na czym polega konflikt postaw w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić okoliczności wystawienia utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kunszt poetycki pieśni chóru
19. i 20. Zastosowanie chwytów retorycznych w polityce – <i>Odprawa posłów greckich</i> Jana Kochanowskiego	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić argumenty Antenora i Aleksandra 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać chwyt retoryczne i erytyczne w wypowiedziach Antenora, Aleksandra i Iketaona 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować argumenty mówców • omówić mechanizmy powstawania decyzji przesądających o losach zbiorowości zaprezentowane w utworze • na podstawie pieśni <i>Wy, którzy pospolitą rzeczą władacie</i> stworzyć kodeks etyczny polityka 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować mowę Iketaona pod kątem zabiegów manipulacyjnych • omówić przesłanie zawarte w zakończeniu dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym jest <i>kostium historyczny</i> w utworze i odnieść to pojęcie do <i>Odprawy posłów greckich</i>
21. <i>Odprawa posłów greckich</i> jako dramat humanistyczny	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić budowę <i>Odprawy posłów greckich</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe tragedii antycznej w <i>Odprawie posłów greckich</i> • wskazać cechy dramatu humanistycznego w <i>Odprawie posłów greckich</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić cechy gatunkowe tragedii antycznej zastosowane przez Jana Kochanowskiego • omówić funkcję pieśni chóru w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sporu pomiędzy Aleksandrem a Antenorem w odniesieniu do konfliktu tragicznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję monologu Kasandry

<p>22. Przed czym ostrzega Kasandra? – <i>Rozterka Kasandry</i> Anny Kamieńskiej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • nazwać rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst mitologiczny wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać użyte środki językowe 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować typy ludzi, o których mówi podmiot liryczny • przedstawić zagrożenia, przed którymi ostrzega Kasandra w wierszu • określić funkcję użytych środków językowych 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać przesłanie wiersza Kamieńskiej z wypowiedzią Kasandry w <i>Odprawie posłów greckich</i> • wypowiedzieć się na temat tragicznego wydzwiku obu tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności wiersza
<p>23. Podsumowanie wiadomości na temat Jana Kochanowskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst biograficzny twórczości Jana Kochanowskiego • wymienić najważniejsze utwory Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować wybrane utwory Jana Kochanowskiego • wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst filozoficzny twórczości Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie twórczości Jana Kochanowskiego w rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić renesansowy charakter twórczości Jana Kochanowskiego
<p>*24. i 25. Życie w idealnym państwie – <i>Utopia</i> Tomasza Morusa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu utworu • zdefiniować pojęcie <i>utopia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić koncepcję organizacji życia społecznego przedstawioną w dziele 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić prawa i obowiązki mieszkańców Utopii 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat ideału społeczeństwa przedstawionego w dziele Morusa • przedstawić motyw utopii dawniej i dziś 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega antyutopia i podać przykłady
<p>*26. Niebezpieczeństwa utopii – <i>Nowy wspaniały świat</i> Aldousa Huxleya</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu utworu • wyjaśnić pojęcie <i>antyutopia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega antyhumanizm utopii opisanej przez Huxleya • wskazać elementy konwencji <i>science fiction</i> we fragmentach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje między utopią i antyutopią na przykładzie <i>Utopii</i> Tomasza Morusa i <i>Nowego wspaniałego świata</i> Aldousa Huxleya 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję, czy ważniejsza jest jednostka, czy społeczność 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady utopii i antyutopii w kulturze współczesnej
<p>27. i 28. Retoryka w służbie ojczyźnie – <i>Kazania sejmowe</i> Piotra Skargi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określić, na czym polega dydaktyczny charakter <i>Kazań sejmowych</i> • wyjaśnić pojęcie <i>retoryka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować argumentację Piotra Skargi • wskazać w tekście chwytów retorycznych • wskazać w tekście nawiązania do Biblii 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję zastosowanych środków retorycznych • omówić realizację toposu ojczyzny w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować stylizację biblijnego proroctwa obecną w <i>Kazaniach sejmowych</i> • podjąć dyskusję na temat wymowy politycznej <i>Kazań sejmowych</i> • umieścić <i>Kazania</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat wizji Skargi ukazanej na obrazie Jana Matejki • ocenić ideologiczną funkcję obrazu

				sejmowe w kontekście historycznym	
RENEZANS – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
29. i 30. Zapożyczenia	<ul style="list-style-type: none"> definiować pojęcie <i>zapożyczenie</i> przedstawić podział zapożyczeń ze względu na pochodzenie 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić historię zapożyczeń w języku polskim podać przykłady zapożyczeń i sklasyfikować je ze względu na pochodzenie 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przyczyny zmiany źródeł zapożyczeń na przestrzeni wieków rozpoznać zapożyczenia w tekście i dokonać ich klasyfikacji 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić podane zdania tak, aby zastąpić zapożyczenia słowami rodzimymi 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat roli zapożyczeń w języku polskim sklasyfikować przykłady zapożyczeń ze względu na stopień przyswojenia
RENEZANS – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
31. Perswazja w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czym jest perswazja 	<ul style="list-style-type: none"> znać i rozróżniać rodzaje argumentów stosowanych w perswazji 	<ul style="list-style-type: none"> znać i stosować zabiegi językowe wzmacniające perswazję wskazać cele perswazyjne w podanych tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> rozumieć i stosować zasady budowy skutecznej wypowiedzi perswazyjnej wskazać językowe i pozajęzykowe środki perswazji w podanych tekstach i zaprezentowanych sytuacjach 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać i rozróżniać cele perswazyjne w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej przygotować mowę perswazyjną
32. Jak skutecznie przemawiać?	<ul style="list-style-type: none"> wylicza rodzaje przemówień wylicza środki retoryczne 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie i stosuje w tekstach retorycznych zasadę kompozycyjną wyjaśnić, w jaki sposób użyte środki retoryczne oddziałują na odbiorcę 	<ul style="list-style-type: none"> analizować przemówienie pod kątem użytych środków retorycznych 	<ul style="list-style-type: none"> stosować retoryczne zasady kompozycyjne w tworzeniu własnego tekstu wygłosić mowę z uwzględnieniem środków pozajęzykowych 	<ul style="list-style-type: none"> zbudować wypowiedź retoryczną z uwzględnieniem jej funkcji językowej, celu i adresata
RENEZANS – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
33. i 34. Powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólnić, podsumować i porównać 	<ul style="list-style-type: none"> formułować i rozwiązywać problemy badawcze

BAROK – O EPOCE

<p>35. i 36. Barok – epoka sprzeczności</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić etymologię terminu <i>barok</i> • określić ramy czasowe epoki w Europie i Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować podstawowe różnice pomiędzy renesansem a barokiem • omówić kontekst historyczny epoki • wyjaśnić pojęcie <i>kontrreformacja</i> • scharakteryzować specyfikę polskiego baroku • wyjaśnić pojęcie <i>sarmatyzm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie soboru trydenckiego dla epoki • omówić główne idee filozofii Kartezjusza • omówić najważniejsze idee filozofii Pascala i wyjaśnić, na czym polega zakład Pascala 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat życia codziennego w baroku 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przyczyny i przejawy niepokojów duchowych charakterystycznych dla epoki
<p>37. i 38. Sztuka baroku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejszych twórców okresu baroku • wymienić najważniejsze cechy stylu barokowego 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować twórczość najważniejszych przedstawicieli sztuki barokowej • rozpoznać cechy stylu barokowego na przedstawionych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować malarstwo barokowe, posługując się przykładami • wymienić i opisać najważniejsze dzieła sztuki barokowej 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować idee, które ukształtowały sztukę baroku • dokonać analizy dzieła barokowego według wskazanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać rolę Kościoła katolickiego jako mecenas sztuki barokowej
<p>39. Portret malarza barokowego – <i>Dziewczyna z perłą</i> Petera Webbera</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować życie codzienne w baroku na podstawie filmu • opisać proces powstawania dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować postacie głównych bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować kreację Scarlett Johansson 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać kadry z filmu z obrazami Jana Vermeera 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć prezentację na temat obrazu artysty w filmie • sformułować recenzję filmu
<p align="center">BAROK – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA</p>					
<p>40. i 41. Poezja metafizyczna Mikołaja Sępa Szarzyńskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego oraz określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać ze zrozumieniem wiersze Szarzyńskiego • określić problematykę utworów • wskazać środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję użytych środków stylistycznych • wskazać w utworze cechy sonetu • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w analizowanych sonetach 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy i interpretacji utworów • odnaleźć cechy poezji metafizycznej w utworach Szarzyńskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać obraz Boga zawarty w wierszach Mikołaja Sępa Szarzyńskiego z obrazem Boga w <i>Hymnie</i> Jana Kochanowskiego
<p>42. i 43. Kunsztowna poezja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować wiersze • wskazać podmiot 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega koncept w 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję środków stylistycznych w 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy i interpretacji utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcjonowanie w

barokowa – wiersze Daniela Naborowskiego	liryczny, adresata lirycznego i określić sytuację liryczną	wierszu <i>Na oczy królowny angielskiej</i> • wyjaśnić, na czym polega dramatyzm przedstawienia ludzkiej egzystencji w wierszu <i>Krótkość żywota</i> • wskazać środki stylistyczne	wierszach Naborowskiego • odczytać wiersz <i>Krótkość żywota</i> jako traktat zawierający tezę i argumentację w obronie tezy	• omówić funkcję nawiązań do Księgi Koheleta w wierszu <i>Marność</i> • wskazać cechy poezji dworskiej w wierszu <i>Na oczy królowny angielskiej</i> • wskazać cechy poezji metafizycznej w wierszu <i>Krótkość żywota</i>	kulturze motywu <i>vanitas</i>
44. Echa baroku w poezji współczesnej – Jarosław Marek Rymkiewicz, <i>Róża oddana Danielowi Naborowskiemu</i>	• zrelacjonować treść wiersza • wyjaśnić pojęcia: <i>topos</i> , <i>puenta</i> , <i>koncept</i> , <i>vanitas</i>	• określić zasadę kompozycyjną, według której zbudowany jest wiersz • wskazać podobieństwa pomiędzy wierszem Rymkiewicza a poezją Naborowskiego	• wykazać się znajomością motywów barokowych i wskazać, które motywy zostały wykorzystane w wierszu Rymkiewicza • zinterpretować puentę utworu	• omówić symbolikę róży w kulturze • dokonać analizy i interpretacji wiersza • wskazać nawiązania do barokowego konceptyzmu	• porównać wiersz Rymkiewicza z wierszem barokowym o podobnej konstrukcji
45. i 46. Poezja dworska Jana Andrzeja Morsztyna	• zrelacjonować treść wierszy • wskazać podmiot liryczny, adresata lirycznego i określić sytuację liryczną w utworach	• omówić kompozycję utworów • wyjaśnić istotę konceptu w wierszach • wskazać środki stylistyczne w utworach	• wskazać cechy poezji dworskiej w wierszach Jana Andrzeja Morsztyna • omówić funkcję użytych środków stylistycznych • wskazać cechy sonetu w utworze <i>Do trupa</i>	• dokonać analizy i interpretacji wierszy • wskazać obecność sensualizmu w analizowanych wierszach	• omówić połączenie toposu miłości i śmierci w wierszach Morsztyna i innych wybranych tekstach kultury
47. Barokowość w poezji współczesnej – Stanisław Grochowiak, ***[<i>Dla zakochanych to samo staranie...</i>]	• wyjaśnić pojęcie <i>erotyck</i>	• wskazać użyte środki językowe • wskazać podobieństwa między doświadczeniami miłości i śmierci	• określić problematykę wiersza • omówić funkcję użytych środków stylistycznych • omówić związki między wierszem Grochowiaka a poezją Jana Andrzeja Morsztyna	• dokonać analizy i interpretacji wiersza	• wskazać elementy makabry w wierszu • wyjaśnić, na czym polega ich groteskowość
48. William Szekspir i epoka elżbietańska	• wymienić najważniejsze dzieła Williama Szekspira	• zrelacjonować najważniejsze fakty z biografii Williama	• wyjaśnić, czym był teatr elżbietański	• wyjaśnić związek między narodzinami teatru elżbietańskiego	• scharakteryzować ogólnie tematykę dzieł Szekspira

		Szekspira		a rozkwitem kultury w Anglii pod panowaniem Elżbiety I	
49. <i>Romeo i Julia</i> – najstynniejsza opowieść o miłości	• streścić fabułę dramatu	• wyjaśnić, na czym polega tragizm losów bohaterów • scharakteryzować bohaterów tragedii	• przedstawić kompozycję utworu	• wskazać zwroty akcji i omówić ich funkcję	• podjąć dyskusję na temat aktualności dzieła
50. Tragizm <i>Romea i Julii</i>	• wskazać przeszkody, z którymi muszą się mierzyć bohaterowie	• omówić sposób postrzegania miłości przez poszczególnych bohaterów	• omówić kreację Romea i Julii jako bohaterów dynamicznych • wyjaśnić, na czym polega idealizm bohaterów	• omówić tragizm tytułowych bohaterów dramatu • wyjaśnić, na czym polega tragizm w utworze literackim w odniesieniu do tradycji	• wypowiedzieć się na temat problemu konfliktu pokoleń przedstawionego w utworze
51. <i>Romeo i Julia</i> wobec tradycji literackiej	• wskazać i omówić cechy dramatu szekspirowskiego	• porównać budowę dramatu Szekspira z budową tragedii antycznej	• wypowiedzieć się na temat funkcji przeznaczenia w utworze i porównać je z antycznym fatum	• przeanalizować język utworu • przedstawić nowatorstwo twórczości Szekspira w stosunku do tragedii klasycznej	• porównać utwory podejmujące temat miłości silniejszej od śmierci
52. Makbet wystawiony na próbę – kreacja tytułowego bohatera dzieła Williama Szekspira	• streścić fabułę dramatu	• scharakteryzować Makbeta z początku dzieła jako wcielenie ideału rycerza feudalnego • omówić stopniową przemianę Makbeta	• omówić funkcję spotkania z czarownicami w życiu Makbeta	• analizować motywację zachowań bohatera • wskazać przyczyny ostatecznej klęski Makbeta	• interpretować znaczenie słów: „Makbet zabija sen”
53. Lady Makbet – kobieta fatalna czy bohaterka tragiczna?	• przedstawić historię Lady Makbet	• omówić reakcję Lady Makbet na wiadomość o wróżbie czarownic • omówić zachowanie Lady Makbet tuż po dokonaniu zabójstwa i pod koniec dramatu	• wskazać elementy manipulacji językowej w wypowiedziach Lady Makbet podczas próby przekonywania męża do zabójstwa • wskazać cechy Lady Makbet, które wyróżniają ją na tle tradycji literackiej	• omówić stereotypowy wizerunek kobiety w literaturze • przeanalizować relacje między małżonkami • przeanalizować dialogi między Makbetem a Lady	• podjąć dyskusję na temat przyczyn obłądzenia bohaterki

				Makbet przed dokonaniem zabójstwa	
54. Funkcja świata nadprzyrodzonego w <i>Makbecie</i> Williama Szekspira	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy fantastyki w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób kreacji wiedźm wypowiedzieć się na temat funkcji wiedźm w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat wizerunku czarownicy w kulturze omówić, w jaki sposób wiedźmy manipulują Makbetem omówić funkcję wprowadzenia elementów fantastyki do dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat motywu <i>teatrum mundi</i> w <i>Makbecie</i>, dostrzegając w tytułowym bohaterze aktora, a w czarownicach – reżyserki dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję, w jakim stopniu wroźby determinowały działania bohatera
55. <i>Makbet</i> – dramat o władzy	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady zachowania Makbeta świadczące o jego przemianie w tyrana 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować Makbeta jako władcę 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję strachu i ambicji w kreacji Makbeta 	<ul style="list-style-type: none"> porównać drogę do władzy Makbeta i Balladyny 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat wpływu władzy na człowieka
56. <i>Makbet</i> Williama Szekspira – dramat szekspirowski	<ul style="list-style-type: none"> porównać budowę dramatu Szekspira z budową tragedii antycznej wskazać elementy realistyczne i fantastyczne w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję fantastyki w utworze wskazać cechy dramatu szekspirowskiego w <i>Makbecie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, w jaki sposób Szekspir buduje napięcie dramatyczne w utworze zdefiniować tragizm w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję różnicowania języka bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> analizować przyczyny ponadczasowej aktualności dzieł Szekspira wymienić przykłady adaptacji dzieł Szekspira
*57. <i>Hamlet</i> – utwór o władzy	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować sposób przejścia władzy przez Klaudiusza 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować Klaudiusza jako władcę 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy makiawelizmu w sposobie sprawowania władzy przez Klaudiusza przeanalizować rolę Ducha w utworze jako symbol władzy ojcowskiej nad synem 	<ul style="list-style-type: none"> analizować monolog Klaudiusza wygłoszony po przedstawieniu i omówić zagadnienie teatralności polityki 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat sposobu przejścia władzy przez Fortynbrasa
*58. i 59. Hamlet jako symbol postawy życiowej	<ul style="list-style-type: none"> streścić fabułę dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić relacje pomiędzy Hamletem a innymi bohaterami 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat szaleństwa bohatera omówić realizację motywu <i>vanitas</i> w scenie na cmentarzu 	<ul style="list-style-type: none"> przeanalizować i zinterpretować monolog Hamleta omówić motyw <i>teatrum mundi</i> w odniesieniu do Hamleta 	<ul style="list-style-type: none"> ocenić postawę tytułowego bohatera
*60. Tragedia zemsty	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przyczyny dążenia do zemsty przez: 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób realizacji zemsty 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję rozmowy Hamleta z 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat kulturowo 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat przyczyn

	Hamleta, Laertes i Fortynbrasa	przez Hamleta • omówić sposób realizacji zemsty przez Laertesę • omówić sposób realizacji zemsty przez Fortynbrasa	duchem ojca • dostrzec tragizm Hamleta wynikający z narzucenia mu obowiązku zemsty • porównać trzy postawy wobec zemsty	usankcjonowanego obowiązku zemsty	zwleknięcia z dokonaniem zemsty
*61. Kreacja Ofelii	• zrelacjonować historię Ofelii	• scharakteryzować Ofelię • przedstawić relację pomiędzy Ofelią a jej ojcem • przedstawić relację pomiędzy Ofelią a Hamletem	• wypowiedzieć się na temat przyczyn obłędu Ofelii	• porównać obłęd Ofelii i Hamleta	• podjąć dyskusję na temat teatralności w zachowaniu Ofelii
*62. <i>Tren Fortynbrasa</i> Zbigniewa Herberta	• zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny, adresata lirycznego i omówić sytuację liryczną	• wskazać nawiązania do <i>Hamleta</i> Szekspira • scharakteryzować Hamleta i Fortynbrasa • wskazać środki językowe	• przedstawić problematykę utworu • omówić funkcję użytych środków stylistycznych	• dokonać analizy i interpretacji utworu	• podjąć dyskusję na temat prezentowanych postaw
63. William Szekspir – podsumowanie	• wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Williama Szekspira • wymienić omówione utwory Williama Szekspira	• omówić cechy dramatu szekspirowskiego na podstawie poznanych utworów • porównać <i>Biografiolę</i> Stanisława Barańczaka z fabułą poznanych utworów Szekspira	• wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Williama Szekspira • wskazać kolokwializmy w <i>Biografiolach</i> Stanisława Barańczaka i określić ich funkcję	• omówić znaczenie twórczości Williama Szekspira w rozwoju literatury • wskazać przykłady gry słownej w utworach Barańczaka i wyjaśnić, na czym polegają	• wypowiedzieć się na temat trafności parodii zastosowanej przez Barańczaka
64. i 65. <i>Skąpiec</i> Moliere – komedia charakterów	• zrelacjonować treść komedii	• scharakteryzować Harpagona	• wskazać w utworze fragmenty reprezentujące różne rodzaje komizmu • wskazać przykłady karykaturalnej przesady w wypowiedziach Harpagona oraz dotyczących bohatera i	• wyjaśnić, na czym polega komizm postaci • wyjaśnić, na czym polega komizm sytuacyjny	• omówić sposób, w jaki Harpagon traktuje ludzi i zwierzęta

			omówić ich funkcję		
66. <i>Skąpiec</i> Moliera – krytyka obyczajów	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić relacje rodzinne w domu Harpagona 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić stosunek Harpagona do własnych dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy komedii klasycystycznej • wyjaśnić, na czym polega dydaktyczny charakter utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat konfliktu pokoleń przedstawionego w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat obyczajów panujących w XVII-wiecznej Francji na podstawie <i>Skąpca</i>
BAROK – KSZTAŁCENIE JEZYKOWE					
67. Odmiany polszczyzny	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega zjawisko odmian języka 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać, od jakich czynników zależy sposób mówienia i pisania • wskazać różnice między mówioną a pisaną odmianą języka • wskazać różnice między językiem oficjalnym i nieoficjalnym 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić dialekty języka polskiego • wskazać cechy języka nieoficjalnego w podanym fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym jest środowiskowa odmiana języka i omówić jej cechy • przekształcić język nieoficjalny na oficjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • posłużyć się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej
BAROK – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
68. i 69. Powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać 	<ul style="list-style-type: none"> • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
OŚWIECENIE – O EPOCE					
70. Oświecenie w Europie i Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnić etymologię nazwy epoki • podać daty graniczne oświecenia w Europie • podać daty graniczne oświecenia w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać światopogląd epoki • przedstawić najważniejsze osiągnięcia oświecenia w dziedzinie nauki • wymienić najważniejszych myślicieli epoki oświecenia • wyjaśnić pojęcia 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>empiryzm, ateizm, deizm, materializm, sensualizm</i> • opisać przemiany społeczne doby oświecenia • wyjaśnić pojęcia: <i>umowa społeczna, konstytucja, trójpodział władzy</i> • scharakteryzować specyfikę polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze idee filozofii: Johna Locke’a, Immanuela Kanta, Jana Jakuba Rousseau • omówić znaczenie prasy w oświeceniu • wypowiedzieć się na temat edukacji w oświeceniu • wymienić 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować związek światopoglądu oświecenia z życiem codziennym w epoce

		<i>racjonalizm i utilitaryzm</i>	oświecenia	najważniejsze instytucje powstałe w czasach stanisławowskich	
71. Sztuka oświecenia	<ul style="list-style-type: none"> wskazać na przykładach dzieł sztuki (malarstwa, architektury, rzeźby) cechy stylu klasycystycznego 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy stylu klasycystycznego, rokokowego i sentymentalnego wskazać na przykładach cechy stylu rokokowego wskazać na przykładach cechy stylu sentymentalnego 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze dzieła czołowych twórców klasycyzmu europejskiego omówić inspiracje antyczne w sztuce klasycystycznej 	<ul style="list-style-type: none"> zanalizować dzieło klasycystyczne według wskazanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> określić, w jaki sposób sztuka oświecenia odzwierciedlała najważniejsze idee tej epoki
72. Oblicza miłości do muzyki – <i>Amadeusz</i> Miloša Formana	<ul style="list-style-type: none"> streścić fabułę filmu 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować Salieriego oraz Mozarta jako dwie kontrastujące ze sobą postacie 	<ul style="list-style-type: none"> nazwać chwyt narracyjny zastosowany w filmie i określić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować postać Mozarta oraz w tym kontekście wypowiedzieć się na temat miejsca sztuki w życiu człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kontekst historyczny
OŚWIECENIE – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
73. Ignacy Krasicki – sylwetka twórcy	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze fakty z biografii Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić postawę obywatelską Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić działalność publicystyczną i literacką Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat znaczenia działalności Ignacego Krasickiego dla rozwoju polskiego oświecenia 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić kontekst historyczny epoki
74. Poetycka definicja patriotyzmu	<ul style="list-style-type: none"> wskazać adresata lirycznego opisać wzór patrioty ukazany w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić okoliczności powstania <i>Hymnu do miłości ojczyzny</i> wskazać użyte środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję użytych środków stylistycznych zdefiniować hymn i wskazać cechy hymnu w utworze Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> porównać <i>Hymn do miłości ojczyzny</i> Ignacego Krasickiego z <i>Pieśnią V</i> Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję zwrotu do miłości ojczyzny obecnego w utworze
75. i 76. Satyryczny komentarz do rzeczywistości	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować satyrę zrelacjonować treść satyr <i>Świat zepsuty</i> i <i>Pijaństwo</i> Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić gatunki literackie dominujące w oświeceniu scharakteryzować głównych bohaterów satyry <i>Pijaństwo</i> 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić cechy stylu klasycystycznego w literaturze przedstawić problematykę satyr wskazać te cechy satyry, 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposoby uzyskiwania efektu komicznego w satyrach zinterpretować puentę satyry 	<ul style="list-style-type: none"> omówić satyry w kontekście XVIII-wiecznych obyczajów i sytuacji politycznej

		<ul style="list-style-type: none"> wymienić wady ganione przez autora w obu satyrach wskazać w utworach cechy satyry 	<p>które określają jej przynależność do klasycyzmu</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawić kompozycję satyr wskazać środki retoryczne w satyrze <i>Świat zepsuty</i> i określić ich funkcję 	<p><i>Pijaństwo</i></p> <ul style="list-style-type: none"> omówić sposób piętnowania wad w satyrach Ignacego Krasickiego 	
<p>77. Współczesna satyra</p>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść utworu wyjaśnić terminy <i>ironia</i> i <i>stereotyp</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy satyry w utworze wskazać sposoby uzyskania efektu komicznego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić problem poruszony w satyrze omówić sposoby uzyskiwania efektu komicznego w satyrze 	<ul style="list-style-type: none"> porównać <i>Mistrzostwa w narzekaniu</i> Wojciecha Młynarskiego z wybraną satyrą Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kontekst społeczno-polityczny utworu
OŚWIECENIE – KSZTAŁCENIE JEZYKOWE					
<p>78. Style funkcjonalne</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienia style funkcjonalne 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy poszczególnych stylów funkcjonalnych 	<ul style="list-style-type: none"> rozdziela style funkcjonalne polszczyzny i rozumie zasady ich stosowania 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje cechy stylu funkcjonalnego w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> przekształca teksty z jednego stylu na drugi
OŚWIECENIE – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
<p>79. i 80. Powtórzenie wiadomości</p>	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólnić, podsumować i porównać 	<ul style="list-style-type: none"> formułować i rozwiązywać problemy badawcze